
2012. március 13., kedd 9:01 [Szabó Zsuzsanna](#)

Itt a jelentés Magyarországról - adóemeléseket javasol az OECD

A magyar gazdaságnak súlyos nehézségekkel kell megküzdenie, amelyekhez a kormány gazdaságpolitikai lépései is hozzájárulnak. Az OECD - más elemzésekhez hasonlóan - a gazdaságpolitika hitelességének erősítését javasolja.

A magyar gazdaságnak súlyos nehézségekkel kell megküzdenie, miközben a globális gazdaság lassulása és a fokozott pénzügyi feszültségek a már egyébként is törekeny és jelentősen eladósodott gazdaságot a recesszió felé sodorja - áll az OECD legfrissebb Magyarországról szóló jelentésében.

Az OECD szerint a magyar gazdaság 2012 elején recesszióba süllyedhet, az év második felében gyenge emelkedés jöhet. A munkanélküliségi ráta tovább emelkedhet a gazdaság lassulása miatt, amit súlyosbít a minimálbér 19 százalékos emelése, eközben a munkaerő kínálat a szociális juttatások csökkentése miatt emelkedhet. Közép távon sem vázol fel az OECD túl rózsás képet a potenciális gazdasági növekedés ösztönzését célzó intézkedések nélkül. A bruttó állóeszköz-felhalmozás 2008 óta 25 százalékot esett, ami a potenciális kibocsátást 1 százalék alá vitte. Eközben a munkatermelékenység valamelyes emelkedhet, de a társadalom gyors öregedése a következő években a gazdasági növekedés ütemét 1-1,5 százalék körül tarthatja.

Az elemzés hozzáteszi: vitatott gazdaságpolitikai intézkedések szintén hozzájárulnak a bizonytalansághoz, ezáltal negatív hatást gyakorolva a fogyasztói, üzleti és piaci bizalomra. A gazdaság stabilizálása az első és legsürgetőbb prioritás - figyelmeztet a nemzetközi szervezet.

Az OECD elemzésében úgy véli, hogy a gazdaságpolitika hitelességének erősítése szükséges a gazdasági növekedés gyorsításához és a jövedelmek emelkedéséhez. Az ország iránti bizalom visszaállításában segíthet a megegyezés a multilaterális intézményekkel (vagyis az IMF-fel és az EU-val) és segítheti a szükséges fiskális konszolidációt az árfolyam stabilitása révén csökkenő devizában denominált adósságtér révén.

Az OECD szerint a második legfontosabb kihívás Magyarország számára a gazdasági növekedés szilárd alapokra helyezése a tartós fellendülés megalapozásához. Ennek feltétele a háztartások adósságállományának csökkentése, de lehetőleg - a hitelválság elkerülése végett - a bankrendszer gyengítése nélkül.

A növekedési potenciál javítását rendkívül fontosnak nevezi az OECD jelentése, amelyet a foglalkoztatás növelésén és az egészségügyi mutatók javításán keresztül lát lehetségesnek.

Hitelesség, hitelesség, hitelesség

Egy hiteles fiskális konszolidáció és a munkaerő-kereslet támogatása segítene a gazdaság stabilizálásában - állítja az OECD. A relatíve kedvező pénzügyi pozíciók ellenére a mögöttes gazdasági egyensúly megbomlása miatt 2012-ben újabb intézkedések meghozatala szükséges. A gazdasági növekedés ösztönzése érdekében egy fenntartható pénzügyi konszolidációnak nagyobb mértékben kellene a kiadások tartós visszaszorítására hagyatkoznia hosszabb távú intézkedések meghozatalával és strukturális reformok végrehajtásával - véli az OECD, amelyre példaként a Széll Kálmán tervben felvázolt intézkedéseket említi. Amennyiben további intézkedések szükségesek a konszolidáció érdekében, akkor a legkevésbé torzító hatású adók emelését javasolja a nemzetközi szervezet legfissebb országjelentése.

Az adórendszerben bekövetkezett változásokkal kapcsolatban megjegyzi, hogy nagyon regresszív. Egy sikeres pénzügyi konszolidációnak viszont feltétele, a fair tehermegosztás a szegények és a gazdagok között az intézkedések társadalmi elfogadottságának erősítése és az adóreformok fenntarthatóságának biztosítása érdekében. Magyarországon ezek a reformok azonban az adóátalakítások terhére az alacsony keresetűek felé tolták mind a kiadási (pl.: áfaemelés), mind a bevételi oldalon (pl.: szociális juttatások visszavágása).

A konszolidációs program hitelességét aláátamasztaná, ha a Költségvetési Tanács megfelelő forrásokat kapna a pénzügyi felügyelet ellátásához, ugyanakkor az OECD visszavonná a KT vétőjogát a költségvetéssel szemben, mivel az a kormány bukását eredményezheti.

A ciklikus munkanélküliség strukturális munkanélkülissé alakulásának elkerülése érdekében az OECD szerint a munkaerő-piaci szabályozásokban nagyobb hangsúlyt kellene fektetni az olyan aktív - pozitív változásokat ösztönző - intézkedésekre, mint a jó minőségű képzések, de a foglalkoztatási támogatásoknak is célzottabbnak kellene lennie, továbbá nagyobb figyelmet kellene szentelni a minimálbér nagymértékű emelésének idővel történő korrekciójára.

Befektetőbarát környezet kellene

A növekedés szilárdabb alapokra helyezését segítené az OECD szerint egy befektetőbarát környezet kialakítása és a gazdaság sokkokkal szembeni megerősítése. A nemzetközi szervezet jeletése arra hívja fel a figyelmet, hogy Magyarország rendkívül kitett a befektetői bizalomban bekövetkező változásoknak a devizaadósságon keresztül. Ez igaz az államadósságra is, aminek nagyobb mértékben kellene belső, forintfinanszírozásra alapozódnia, különösen a háztartások esetében.

Rövid távra szóló javaslatok

Gazdasági stabilitás hiteles fiskális konszolidáción keresztül

- Megegyezés multilaterális szervezetekkel (EU/IMF) a hitelesség megalapozásához
- A jegybank függetlenségének biztosítása
- A fiskális konszolidáció fenntarthatóságának megteremtése kiadáscsökkentéssel, adóbevételek beszedésének javítása, és ha szükséges a legkevésbé torzító hatású adók emelése

- A fiskális konszolidáció kiegyensúlyozott elosztási hatásainak biztosítása a gyermektámogatási juttatások ellenőrzésével, a foglalkoztatási adójóváírás visszaállításával, a személyi jövedelemadó-rendszerben adómentes juttatások elfogadásával, az átlag felett keresők szja-csökkentési tervének visszavonásával, a legkevésbé torzító hatású adókkal, például a tehetők ingatlanjaira kivetett adóval
- A Költségvetési Tanács hatékony tevékenységének visszaállítása az ehhez szükséges létszám és pénzügyi források növelésével, illetve a költségvetéssel kapcsolatos vétójogának visszavonása.

A háztartások eladósodottságának csökkentése

- A bajba jutott hiteleseket segítő programok célzottabbá tétele az adósságátütemezés a jövedelemhez mért törlesztőrészlet arányában, és/vagy negatív saját tőke alapján történő megállapítani
- A kivételesen magas bankadó 2013-as kifutása után a sarcot ennél kevésbé torzító hatású adóval helyettesíteni

A strukturális munkanélküliség elkerülése

- Az elsődleges munkaerőpiacra történő bekerülés megkönnyítése a közmunka-programok szerkezetének jelentősen megnövelt képzési és továbbképzési szolgáltatásokká történő átalakításával
- Annak biztosítása, hogy a minimálbér további emelése nem haladja meg az inflációt, hogy az a mediánhoz mért minimumbér arányát csökkenteni

Azoknak a programoknak, amelyek a háztartások eladósodottságának csökkentésére irányulnak, a háztartásokra nehezedő nyomás mérséklését kellene szolgálnia és biztosítaniuk az adós, a hitelező és a kormány közötti teherelosztást. Ennek fényében az OECD üdvözlendőnek és a jó irányba tett lépésnek tartja a kormány és a bankok között tavaly decemberben született egyezséget e probléma kezelése érdekében, de a jelentés szerint a bajba került adósokat nem megfelelően célozta meg az intézkedés. A nemzetközi szervezet szerint ezt - amennyiben szükséges - a pénzintézetek tőkemelésével kellene megoldani, hogy ne épüljenek le a hitelportfóliók, az ágazatra kivetett adót pedig csökkenteni kellene illetve át kellene alakítani.

Több féket és ellensúlyt

Több fék és ellensúly szintén segítené a kiszámíthatóbb és ezáltal befektetőbarátabb üzleti környezet kialakulását - jegyzi meg az OECD. Különösen az Alkotmánybíróság gazdasági ügyek felett gyakorolt felügyeletének hatáskörét nem kellene függővé tenni a GDP-hez mért államadósságszinttől, a jegybank hatékony függetlenségét biztosítani kell Magyarországon nemzetközi téren vállalt kötelezettségeivel összhangban - hangsúlyozza az OECD.

A foglalkoztatás növelése és az egészségügyi mutatók javítása szintén hozzájárul a gazdaság fellendítéséhez - áll a jelentésben. Strukturális intézkedések szükségesek a munkaerő-kínálat növelésére az alulreprezentált csoportok körében. Példaként az elemzés a nők munkaerő-piaci részvételének növelését említi a flexibilis munkaidőn, valamint a munka és a család könnyebb összehangolásának biztosításán keresztül. A nemzetközi szervezet nagyobb összehangoltságot javasolna a képzési rendszer és a munkaerő-piaci igények között, szerinte ugyanis ez segítené a romák és a fiatalok munkaerő-piaci integrálását.

Közép távra szóló javaslatok

A hosszú távú pénzügyi stabilitás fenntarthatósága

- A devizában denominált adósságot csökkenteni kell és növelni az adósság futamidejét. A forintban denominált kibocsátások zökkenőmentesebbé tétele érdekében növelni kell az állampapír-vásárlók arányát a harmadik nyugdíjpillér fejlesztésével.
- Folytatni kell a nyugdíjrendszer első pillérének reformját, minden nyugellátás szja-kötelessé tételével és a korai nyugdíjazás megszüntetésével

Egy fenntartható és olcsó pénzügyi közvetítés biztosítása

- Hitelezési költségek csökkentése átlátható szabályozások kiterjesztésével minden fix vagy változó kamatozású hitelre
- A pénzügyi felügyelet pénzügyi függetlenségének erősítése a felügyeleti díjak emelésén keresztül

A munkaerő-piaci aktivitás növelése

- Emelni kell az iskolai végzettség szintjét a képzési lehetőségek divezifikálásával, a tanulmányok mellett lehetőséget nyújtó munkahelyi térningekkel (szakmunkásképzés, kötelező szakmai gyakorlat)
- A élethosszig tartó tanulás lehetőségének megteremtése a már nem pályakezdők számára és e lehetőség fenntartása
- A szülés utáni munkából kimaradás időtartamának csökkentése és az erre fodított források állami kiadásainak átcsoportosítása a pénzbeli ellátások és adókiadásoktól a három év alatti gyermekek számára szolgáló, jó minőségű gyermeknevelési és -gondozási szolgáltatások felé.

Az egészségügyi rendszer javítása

- A megfelelő díjazás szintjének megállapítása az egészségügyi szakemberek megtartása érdekében
- A szolgáltatók visszatérő és tőkeköltségeire vonatkozó finanszírozásának egységesítése
- A fekvőbeteg-ellátási intézmények átalakítása oly módon, hogy az segítse a források átcsoportosítását a járóbeteg-ellátások és a hosszú távú gondozás felé.
- Az egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása érdekében a hálapénz erőteljes visszaszorítása.

A kordedvezményes nyugdíjak mérséklése és az élethosszig tartó tanulás az OECD szerint ösztönzően hatna az idősebb korosztály továbbfoglalkoztatására. Az egészségügyi rendszer átalakításával kapcsolatban pedig a tanulmány megjegyzi, hogy a rendszer hatékonyabbá tételét az államháztartás különösebb túlfeszítése nélkül a fekvőbeteg ellátástól a járóbeteg ellátás javára történő forrás-átcsoportosítással, prevenciós és egészségmegőrző programokkal, a hosszú távú gondozás, valamint az egészségügyi munkaerő-menedzsment javításával lehet elérni. Az egészségügyi ellátásokhoz való jobb hozzáférés pedig a hálapénzek visszaszorításával lehetséges a nemzetközi szervezet jelentése szerint.

2012. március 13., kedd 9:22 [\(NAPI\)](#)

Nyugdíj-szja-t, rövid gyes-t, vagyoadót és IMF-megállapodást sürget az OECD

Magyarország nagy kihívásokkal néz szembe, külső és belső okok miatt egyaránt - vélekedett Andrew Dean, az OECD országtanulmányokért felelős igazgatója a magyar országjelentés bemutatóján. A kormány kitart az szja-rendszer mellett - jelezte az NGM államtitkára.

Egyre többen látják azokat az erőfeszítéseket, amiket a kormány tesz - mondta Mikola István, Magyarország OECD nagykövete a gazdaságfejlesztési szervezet 9. magyar [országtanulmányának](#) bemutatóján.

Hozzátette: a közel egy évig készült dokumentumban benne van az ECB, az EU és az IMF véleménye is. A munka során sok kérdésben egyetértés született, a kiemelt prioritásokban visszaigazolódta az átalakítások, ugyanakkor több olyan pont volt, ahol kemény kritikákat, nemzetközi példák alapján átalakítási javaslatokat, ajánlásokat fogalmaztak meg a jelentés készítői - fogalmazott Mikola. Aláhúzta: értékesnek, hasznosnak találjuk a tanulmány megállapításait, azokat használni fogjuk.

Ezt kell tenni, hogy erősödjön a gazdaságpolitikai hitelességünk

Andrew Dean, az OECD országtanulmányokért felelős igazgatója elmondta: Magyarország nagy kihívásokkal néz szembe, amelyek közül több a világ és Európa gazdasági gyengeségeire, mások pedig a belső okokra vezethetők vissza, utóbbiakra a szervezet ajánlásokat fogalmazott meg, ahogyan a növekedés beindítására is. ([Az OECD javaslatairól részletesen itt olvashat.](#)) Hozzátette: elképzelhető, hogy 2012-ben 0,6 százalékkal csökken a GDP. A növekedés beindításához a gazdaságpolitikai hitelesség javítására, az EU/IMF-megállapodás megkötésére van szükség, továbbá fontos - ahogyan azt Magyarország is vállalta - az MNB függetlenségének megtartása, a Széll Kálmán Terv révén pedig a fiskális konszolidáció végrehajtása.

További intézkedésekre van szükség a költségvetés hosszútávú egyensúlyának biztosításához. A kormány eddig főleg a bevételi oldalra koncentrált, de fontos, hogy a közzsférában helyi

szinten csökkentsék a foglalkoztatást. Érdeemes volna a vagyonadó és környezeti adókat bevezetni/emelni és javítani a beszedés hatékonyságán, a válság- és bankadókat pedig a tervek szerint kivezetni. Az alacsony jövedelműeknek adókedvezményt, a gyermekek után járó kedvezményt pedig jövedelemhez és nem a gyermekek számához kellene kötni.

Az OECD szerint a költségvetési tanács eredményességét nagyobb stábbal lehetne javítani. Erre Cséfalvay Zoltán, a Nemzetgazdasági Minisztérium államtitkára úgy válaszolt, hogy a tanács két tagja, az MNB és az ÁSZ elnöke mögött álló apparátus képes a szükséges elemzéseket elvégezni.

Kritikát kapott a végtörlesztés is, amely a jobb helyzetben lévő devizahitelesekét segítette, a bankokra pedig extra terheket rótt. Az OECD üdvözölte a bankokkal kötött kormányzati megállapodást, a bankadót kevésbé torzító adónemre kellene leváltani 2013-ban.

A devizaadósságra - mint Magyarország "bónuszproblémájára" - az elmúlt évtizedben nemigen figyeltek fel az elemzők, vélekedett Cséfalvay Zoltán, az NGM államtitkára, aki egyetértett azzal az OECD-felvetéssel, hogy a probléma megoldásához háromoldalú (hitelfelvevő háztartások, bankok, állam) teher- és kockázatviselésére van szükség. A szervezet szorgalmazza továbbá azt is, hogy az adósok helyzetén könnyíteni hivatott segítség - szemben a bankszektor számára súlyos terhet jelentő végtörlesztéssel - a valóban rászoruló csoportokra fókuszáljon. Az államtitkár ennek kapcsán megjegyezte: ezt a feladatot a Nemzeti Eszközkezelő lakásvásárlásai teljesítik majd.

Az OECD megállapította: a banki különadó miatt a magyarországi bankokon van a legnagyobb teher a tagországok összehasonlításában, ráadásul a végtörlesztés is további terheket okozott. Ahhoz, hogy a hitelezés újraindulhasson, elegendő tőke, ahhoz pedig - részben - nyereséges működés szükséges. Hozzá tették: a bankolás költségeinek is csökkennie kellene közép- és hosszútávon - a jelenlegi helyzetet egyebek mellett a visszafogott verseny és a magas bankváltási költségek magyarázzák.

A nyugdíjakat szja alá kellene vonni - a kormánynak nincs ilyen szándéka

A középtávú potenciális növekedési kilátásokról szólva Dean elmondta, az államadósság rendkívül érzékeny a külső változásokra - e kitettséget csökkenteni kellene. A hosszútávú fiskális fenntarthatóság valószínűleg romlott, a pénzügyi válság csökkentette a növekedési kilátásokat. A nyugdíjpénztárak államosítása rosszul hatott az egyensúlyra, miközben a nyugdíjjogosultságok korlátozása ezzel ellentétesen hatott. Erősíteni kellene a harmadik nyugdíjpillért, a nyugdíjakat pedig szja alá kellene vonni, a korai nyugdíjazást pedig vissza kellene szorítani.

A nyugdíjak adóztatása szakmailag vitatható kérdés, ám Magyarországon az Alkotmánybíróság döntése kizárja ezt a lépést - hangsúlyozta Cséfalvay, aki szerint ehhez a döntéshez ragaszkodnunk kell, a magyar kormánynak nincs szándékában a nyugdíjak megadóztatása. A kötelező magán-nyugdíjpénztári rendszer államosítása kapcsán Cséfalvay megjegyezte: tarthatatlan állapot egy piacgazdaságban, hogy az állam mondja meg a polgároknak, hogy kötelező jelleggel egy magánpénztárba fizessenek. Hozzá tette: az OECD-adatok is azt mutatták, hogy a pénztárak alacsony hatékonysággal működtek, a teljes nyugdíjrendszer minden évben jelentős deficitet mutatott, ami hozzájárult a magas adóssághoz. Abban viszont egyetértett Cséfalvay, hogy az önkéntes pénztárakat szabályozási eszközökkel erősíteni kell.

Cséfalvy Zoltán, az NGM államtitkára szerint a kínálati oldalt érintő lépések Európa egyik legrugalmasabb munkaerőpiacát teremtik meg, a piaci igényekre fókuszáló felsőoktatási reformmal és a duális szakképzés bevezetésével együtt. Az államtitkár úgy vélte: Magyarország felzárkózik a legfejlettebb európai országokhoz, illetve legalább másfél-két éves előnyre tesz szert a dél-európai országokhoz viszonyítva, hiszen ott csak most kezdenek hozzá a munkaerőpiaci reformokhoz.

A továbbképzéseket kellene az államnak támogatni

Ami a munkaerőpiacot illeti, a munkanélküliségi ráta és a tartósan munka nélkül lévők aránya magas, a munkaerő-piaci intézmények hatékonysága viszont alacsony. Az OECD regionálisan differenciált minimálbér bevezetését támogatná, továbbá a közmunkaprogramok szerkezetváltását, az állami támogatást pedig a továbbképzésre kellene fordítani. A munkanélküli ellátás időtartamát megnövelné az OECD. Hosszabb távon fontos lesz az is, hogy korrigálják a minimálbér-emelését, a növekedése pedig ne haladja meg az inflációt. Hosszabb távon az OECD-országok egyik legalacsonyabb foglalkoztatottsági rátájának emelésére van szükség, a fiatalok, idősök, gyermekszülési korban lévő nők, romák bevonásával, a változatosabb oktatási pályák, ipari tanuló programok (gyakorlati képzéssel), élethosszig tartó tanulás, az alacsonyan iskolázottak állami támogatású továbbképzésével.

Csökkenteni kellene a kisgyermekkel otthon tölthető időt, készpénzellátás helyett pedig a 3 év alattiak bölcsődei ellátására kellene költeni - javasolja az OECD.

A magyar lakosság egészségügyi helyzete gyenge, nem vág egybe sem a gazdaság fejlettségével, sem a rá költött összeggel. Megfelelő orvos- és nővér-javaldalmazást, a fekvőbeteg-ellátásról a járóbeteg-ellátásra való forrásátcsoportosítást ajánl az OECD, továbbá hálapénz-ellenes határozott intézkedéseket javasol.

A kormány kitar az szja-rendszer és a gyes mellett

A kormány három fontos témára koncentrá az idén az NGM államtitkára szerint:

- az IMF/EU-megállapodás megkötésére
- önkéntes nyugdíjpénztári megtakarítások ösztönzésére (Cséfalvy szerint ezzel lenne teljes a nyugdíjreform), valamint
- a közösségi közlekedés átszervezésére.

Arra a kritikára, hogy a népességnövekedést nem támogatja a családtámogatási rendszer, Cséfalvy Zoltán azt válaszolta: nem is ez a cél, hanem azért vannak ezek a transzferek, mert a kormány fontosnak tartják a családok létét. Hozzátette: a gyes időtartamának csökkentésével és a gyermekszám priorizálására fókuszáló támogatási rendszerrel nem értenek egyet.

Cséfalvy arról is beszélt, hogy az adójóváírás és az szja-mentes alsó jövedelmi határ újbóli bevezetésére vonatkozó OECD-javaslat "picit szembe megy a magyar valósággal". Az államtitkár - összemosva a valódi és az ál-minimálbéreseket - elmondta: 1,2 millió ember van minimálbéren bejelentve, a két említett intézkedés ezt erősítené tovább, a kormány pedig kitar amellett, hogy a szűrkezóna csökkentése érdekében minden forint után adót kell fizetni. Ami a regionális minimálbérrre vonatkozó OECD-javaslatot illetik, Cséfalvy szerint ezzel lehetne erősíteni a szabad vállalkozási övezeteket.

Cséfalvay hangsúlyozta: a kormány tartja ígéretét és 2013 január 1-jétől kivezeti a válságadókat, a bankadót pedig megfelezi.

[Nyomtatás](#)

* (c) 2011 www.napi.hu Online Kft. Minden jog fenntartva.